

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ, ЗДРАВНИ ГРИЖИ И СПОРТ“

Благоевград 2700, ул. Иван Михайлов 66

Тел.: 073/ 588 530, Факс: 073/ 88 55 01; E_mail: fozs@swu.bg

КАТЕДРА „ЛОГОПЕДИЯ“

КОНСПЕКТ

ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „ЛОГОПЕДИЯ“

ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

1. Теоретико- методологични основи на логопедията

- 1.1. Теоретически и практико – приложни задачи на логопедията.
- 1.2. Физиологични основи на методологията на логопедията.
- 1.3. Психологични основи на методологията на логопедията.
- 1.4. Лингвистични основи на методологията на логопедията.
- 1.5. Медицински основи на логопедията.
- 1.6. Общата патология в основата на методологията на логопедията.

3. Възникване, етапи на формиране и перспективи за развитие на логопедията като наука. Логопедията в България.

- 3.1. Етапи в развитието на логопедията в България. Предпоставки.
- 3.2. Основни фигури в развитието на българската логопедия – основоположници на логопедията. Първи логопеди.
- 3.3. Съвременен състояние и перспективи на развитие на логопедията у нас.

4. Логопедията в страните от ЕС и САЩ. Сравнителен аспект.

- 4.1. Възникване и историческо развитие на логопедията в Европа и САЩ. Характер на логопедията.
- 4.2. Сравнителен аспект на системите на обучение на логопеди в страните от ЕС, Русия, Австралия, Южна Америка и САЩ.
- 4.3. Стандарти за обучение на студенти по специалност Логопедия.

5. Език, реч и говор. Речева дейност. Реч и другите психични процеси. Определения.

- 5.1. Анатоомофизиологични характеристики на езика и езиковата дейност
- 5.2. Анатомия и физиология на речевата дейност и гласообразуването.
- 5.3. Теоретични модели на пораждаване и разбиране на езика.
- 5.4. Теоретични модели за реализация на говорната дейност.
- 5.5. Етапи на развитие на езиковата и говорната дейност. Онтогенезис на нервна система, на органите на фонацията и артикулацията, и на респираторната система.

6. Структура на логопедията като наука. Категорийно-понятийна и терминологична система.

- 6.1. Статут на логопедията като междинна и парамедицинска наука. Предмет и обект на логопедията.
- 6.2. Задачи на логопедията като наука.
- 6.3. Структура на логопедията като наука (вътрешна организация на равнищата).
- 6.4. Категории, методи и термини в логопедията.
- 6.5 Термини и методи заимствани от други науки.

7. Теория за езиковите и говорните нарушения. Класификации. Епидемиология.

- 7.1. Понятията за патология и норма в логопедията.
- 7.2. Условия, които създават възможности за патология на речта. Обратими и необратими нарушения.
- 7.3. Форми на дизонтогенезис на езиковото развитие и на реализацията на речта като процес.
- 7.4. Класификации на комуникативните нарушения. Показатели и критерии за класификация. Примерна класификация на комуникативните нарушения.

8. Комплексна диагностика в логопедията. Диагностика на езиковата и говорната патология (цели, задачи, подходи и стратегии). Видове диагностични инструментариуми и методи.

9. Теории и модели за логопедична терапия.

- 9.1. Теории за логопедична терапия (теории за научаването, класическо обуславяне, теории за оперантно обуславяне, двуфакторна теория, трифакторна теория, оперантно обуславяне).
- 9.2. Модели за логопедична терапия (моделиране, моторно научаване, когнитивно научаване, когнитивно-поведенчески подход).

10. Клинична характеристика на лицата с езикови, говорни, гласови и дъвкателни нарушения.

- 10.1. Същност на клиничната характеристика. Цели, задачи, структура.
- 10.2. Особенности на клиничната характеристика на различните контингенти лица с комуникативни нарушения.
- 10.3. Комуникативни нарушения на развитието.
- 10.4. Придобити комуникативни нарушения.
Деца от предучилищна възраст

11. Психични основи на ограмотяването. Психолингвистичен механизъм на графичната комуникация.

- 6.1. Възникване на писмеността. Видове графични системи.
- 6.2. Българската графична система. Характеристика и история на възникването.
- 6.3. Психични предпоставки за осъществяване на ограмотяването в начална училищна възраст.
- 6.4. Психолингвистичен и анатомофизиологичен механизъм на графичната комуникация.

12. Нарушения на артикулацията

- 12.1. Определения, етиопатогенеза, симптоматика и класификация.
- 12.2. Диагностика на артикулационните нарушения.
- 12.3. Основни етапи на логопедичната работа при артикулационните нарушения.

12.4. Анализ на програма за логопедична терапия по избор на вид артикулационно нарушение.

13.0. Нарушения на звукопроизношението при вродени цепки на устната и/или небцето (ВЦУН)

13.1. Симптоматика, етиопатогенеза и класификация на нарушенията.

13.2. Диагностика и диференциална диагностика.

13.3. Особености на логопедичната терапия работа при нарушения на лицево-челюстния апарат.

13.4. Съдържание и етапи на логопедичната работа при ВЦУН

14.0.0. Комуникативни нарушения при речеви моторни нарушения (дизартрии и речева апраксия)

14.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза и класификация на дизартриите.

14.2. Диагностика и диференциална диагностика на апраксия.

14.3. Подходи и методи за логопедична работа при дизартрия.

14.4. Определение, етиология и патогенеза на говорна апраксия.

14.5. Диагностика и диференциална диагностика на говорна апраксия.

14.6. Методи за логопедична работа при говорна апраксия.

15. Езикови нарушения в детска възраст (дисфазия на развитието, ДР)

15.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза и класификация на ДР.

15.2. Диагностика и диференциална диагностика.

15.3. Особености на ранната комуникация при ДР.

15.4. Специфика на логопедичната терапия при сензорни (перцептивни) форми на нарушението.

15.5. Специфика на логопедичната терапия при моторни (експресивни) форми на нарушението.

16. Неврологични нарушения при деца и възрастни, причинени от локални поражения на главния мозък /придобити езикови нарушения- афазии/.

16.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза и класификации.

16.2. Особености на логопедичната терапия при деца с фазия

16.3. Логопедична работа при възрастни лица с афазия (диагностика, диференциална диагностика и терапия).

17. Нарушения на плавността на речта

17.1. Определение, симптоматика, етио-патогенеза и класификация на нарушенията на плавността на речта.

17.2. Теории за патогенезата на заекването.

17.3. Заекване и запъване - диагностика и диференциална диагностика.

17.4. Исторически методи за логопедична терапия при заекване.

17.5. Съвременни методи за логопедична терапия при заекване. Подходи за логопедична работа. Логопедични техники.

17.6. Синергетичен метод за логопедична работа при запъване.

18. Гласови нарушения

18.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза и класификация.

18.2. Диагностика и диференциална диагностика на гласовите нарушения. Специализирана логопедична диагностика.

18.3. Методи за логопедична терапия на гласовите нарушения.

18.4. Програма за логопедична терапия на Даниел Бун.

19. Нарушения на писането, четенето и смятането /аграфия- дисграфия, алексия – дислексия, акалкулия-дискалкулия/

19.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза, класификации на нарушения на писането, четенето и смятането.

19.2. Специфични трудности в обучението в начална училищна възраст.

19.3. Придобити форми на нарушения на писането и четенето.

19.4. Методи за диагностика на нарушенията на писането, четенето и смятането.

19.5. Стратегии за логопедична терапия.

20. Комуникативни нарушения при слухови увреди при деца и възрастни

20.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза, класификации.

20.2. Диагностика и диференциална диагностика.

20.3. Програми за терапия, съобразени с водещата комуникативна модалност (вербална/ невербална).

20.4. Ранна интервенция при деца с нарушен слух.

20.5. Езиково развитие при деца с различна степен на слухови нарушения.

20.6. Рехабилитация на възрастни с нарушен слух.

21. Съвременни теории за слухопротезиране и логопедична терапия

21.1. Съвременни помощни слухови устройства (дигитални слухови апарати; кохлеарни имплантати; FM-системи).

21.2. Специфика на слуховата работа при различни видове слухопротезиране.

21.3.. Нови технологии и традиционни терапевтични техники.

22. Комуникативни нарушения при емоционално-поведенчески нарушения и психични заболявания

22.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза и класификация.

22.2. Диагностика и диференциална диагностика.

22.3. Стратегии за логопедична терапия.

23. Комуникативни нарушения при лица с множество увреди

23.1. Определение, симптоматика, етиопатогенеза и класификации.

23.2. Диагностика и диференциална диагностика.

23.3. Стратегии за логопедична терапия.

23.4. Програма за логопедична терапия по избор.

24. Етичен кодекс на логопеда. Определение за професията „логопед“. **Професионални организации по логопедия.** Функции и роля на IALP, ESLA, (CPLOL) и ASHA. Функции и роля на Българското сдружение на логопедите.

Примерна библиография:

1. Александрова, Б., Терзиева, М., Търнев, И., Мавлов, Л. (1983). Изследване и диагноза на афазииите – тест на Гудглас и Каплан, Бостън.
2. Анастасов, Ю. (2006). Вродени лицеви аномалии, Пловдив.
3. Анастасов, Ю. Ат. Гюлев, Гигов К., Хатър Р., Великова Р, Казакова М., Хъшова Н. (2014). Еволюция в методите на лечение при цепнатините на устната и небцето. Национална програма за мултидисциплинарно лечение на лицевите аномалии. Сборник доклади от XIV Национален конгрес по хирургия,: 850-8
4. Анастасов, Ю., К. Гигов, Р. Великова, М. Казакова, Р. Хатър, М. Сланинкова, Ат. Гюлев, Хр. Желязков, П. Петров, В. Маринов. Централизиран модел за лечение на лицевите аномалии. Естетична стоматология и имплантология, 2016; бр.3: 69-73
5. Анастасов, Ю., К.Гигов, Р.Хатър, Р.Великова, Ат.Гюлев, М.Казакова, Н.Хъшова, М.Божинов, П.Цървуланова. (2015). Национален регистър за лицеви аномалии и координация на мултидисциплинарното лечение в специализирания център и по местоживееене. Редки болести и лекарства сираци. 1.2015,12-16.
6. Андреева, А., Дионисиева, Д. (2017). Скрининг за откриване на деца с комуникативни нарушения като последици от възпаления на средното ухо в ранното детство. В: Сборник доклади от международна конференция „Логопедични терапии“, Албена, 2017 България, София: Ромел
7. Андреева, А. (2016). Скрининг за откриване на комуникативни нарушения вследствие на възпаление на средното ухо чрез специализирани технически средства. В: Сборник от Международна конференция „Логопедична диагностика“, Албена 3 – 5 юни 2016 г., България, Изд. Ромел – доклад
8. Андреева, А. (2016). Слухови нарушения. Опитът на проект МЕТЕМSS Приложение на КИНЕКТ към компютъризирани игри. В: Роботизирани и компютъризирани игри за деца със специални потребности. Ръководство за специални педагози, логопеди, социални работници, ресурсни учители, социални педагози, психолози, педагози, кинезитерапевти. Научни редактори: В. Станчева-Попкостадинова; А. Лекова. ISBN 978-954-00-0067-1. Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград, 2016.
9. Асенова, И. (2001). Дълбока дислексия като проява на дяснохемисферно четене. Специална педагогика, юни.
10. Асенова, И. (2001). Съвременни когнитивни подходи при типология на дислексията на развитието, Сп. Начално образование, бр.5/6.
11. Асенова, И. (2004). Функционална специализация на мозъка в норма и патология. Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград
12. Асенова, Ив. (2009). Невропсихология, Благоевград.
13. Атанасова, А. (2006). Специфични нарушения на способността за учене, „Изток-Запад“ София.
14. Бижков, Г.,Стоянова,Ф. (2004). Тест за диагностика на готовността на децата за училище, УИ ”Св.Климент Охридски”.
15. Боцева, Д. (2009). Диференциална диагностика на деца с езикови нарушения, Сп. Специална педагогика, бр. 1, стр. 60 – 68.
16. Бояджиева-Делева, Е.(2015). Сборник формуляри за логопедичната практика. УИ "Св. Кл. Охридски".
17. Боянова, В. (2012). От симптома към диагнозата в логопедичната практика. Изд. НБУ
18. Боянова, В. (2018). Диагностичен албум предназначен за практиката на логопеди, специални педагози, психолози и педагози. ИК -УНСС.

19. Боянова, В., (1999) Диагностика и терапия на генерализирани разстройства на развитието, София
20. Боянова, В., (1999) Диагностика и терапия на генерализирани разстройства на развитието, София
21. Боянова, В., Станкова, М. (2003). Хиперактивност и дефицит на внимание или какво да правим с неударжимото дете. София
22. Боянова, В., Станкова, М. (2003). Хиперактивност и дефицит на внимание или какво да правим с неударжимото дете. София
23. Василева, Н. (2009) Практични нарушения при деца с аутистичен синдром и насоки за тяхното преодоляване. Сборник от VII-ма Национална конференция на НСЛБ, София, 06-08 март.
24. Василева, Н. (2009) Практични нарушения при деца с аутистичен синдром и насоки за тяхното преодоляване. Сборник от VII-ма Национална конференция на НСЛБ, София, 06-08 март.
25. Върбанова, Р. (2003). Езикови нарушения, София.
26. Георгиева, Д. (2004). Нарушения на плавността на речта: нови изследователски перспективи. Сб. Под ред. на Д. Георгиева, Графис.
27. Георгиева А. (1995). Състояние и тенденции в развитието на логопедията в България през 90-те години, сп. Специална педагогика, I.
28. Георгиева А. (1996). За терминологията в логопедията: I. Базисни категории, сп. Специална педагогика, IX.
29. Георгиева А. (1996). За терминологията в логопедията: II. Спорни термини или неясни концепти, сп. Специална педагогика, XII.
30. Георгиева А. (1996). Теоретични модели на езиковите нарушения, сп. Специална педагогика, VI.
31. Георгиева А. (1998). Логопедично въздействие: корекционна методика или терапия, сп. Специална педагогика, I.
32. Георгиева Д. (2000). Нарушения на плавността на речта, София.
33. Георгиева, Д. (2010). Практика, базирана на доказателства за ефективност при гласови нарушения. В сб. Материали от VIII национална конференция на националното сдружение на логопедите в България. София, Ромел, стр. 25-37
34. Георгиева, Д. (2012). Гласови нарушения. Второ допълнено и преработено издание. Благоевград.
35. Георгиева, Д., Р. Попова (2012). Лидия Стоянова – живот, посветен на развитието на българската специална педагогика и логопедия. Специална педагогика, юни, 53-67
36. Георгиева, Д., Р. Попова (2012). Фердинанд Урбих и ролята на неговите последователи за развитието на българската логопедия. Сп. Специална педагогика, януари, 73-82
37. Даскалова Ф. (2003). Психолингвистика, София.
38. Дионисиева К. (2018) Потребности на децата с увреден слух при кохлеарна имплантация в контекста на приобщаващото образование, В сб. "Научни и практически аспекти на приобщаващото образование", Юбилейна научна конференция с международно участие, 12-13 октомври 2018, София, СУ
39. Дионисиева К., (1996). Глухотата в детска възраст: ранно откриване и въздействие, София,
40. Дионисиева К., (2000). Развитие на слуховите умения у деца с предлингвистична глухота, Сб. "Логопедия и фонология" С.
41. Дионисиева, К. (2005). Съвременни аспекти на слухово-речевата терапия при деца с прелингвална глухота, „Югозападни листи”, Списание за хуманитаристика, кн. 2

42. Дионисиева, К. (2006). Съвременни аспекти на слухово-речевата терапия при деца с прелингвална глухота, сп. "Югозападни листи", кн.1, Благоевград
43. Дионисиева, К. (2007). Рехабилитация на пациенти с постлингвална глухота, носители на кохлеарни имплантни системи, сп. "Югозападни листи", кн. 5, Благоевград.
44. Дионисиева, К. (2011). Слухови нарушения: Съвременни аспекти на рехабилитацията, УИ "Н. Рилски", Благоевград.
45. Електронно медицинско досие за лицеви аномалии <https://emrfa.org/>
46. Йосифова, Р. (2012). Движение и език. Изд. Ромел.
47. Кацарска, В. (2001). Методика за формиране на устната реч при деца със слухови нарушения, Благоевград.
48. Мавлов Л. (2002). Алексии и аграфии, изд. ЛЦ „Ромел”, София
49. Мавлов, Л. (2000). Фундаментална неврология. Изд. Бойко Стаменов, София.
50. Матанова В. (1998). Диагностика на децата с комуникативни нарушения, София
51. Матанова В. (2001). Дислексия, София.
52. Матанова, В.(2003). Психология на аномалното развитие, София.
53. Матанова, В., (2007) Аутизъм. София
54. Милиев Д. (1997). Към дискусията за създаване на модел за научна терминология в областта на специалната педагогика, сп. Специална педагогика, III.
55. Милиев, Д. (2009). Психология на аномалното развитие, УИ "Н. Рилски", Благоевград.
56. Милиев, Д. (2011). Основи на логопедията. УИ "Н. Рилски", Благоевград
57. Милиев, Д. и др. (2001). Логопедия, 1 част, УИ „Н. Рилски”: Благоевград.
58. Милиев, Д., Горанова, Е. (2008). Логопедия II част, Логопедична афазиология, УИ "Н. Рилски", Благоевград.
59. Национално сдружение на логопедите в България.
<http://www.bnal.bg/documents.html>
60. Райчев, Р., Райчев, И. (2001). Неврология, Артик, София.
61. Райчев, Р., Райчева, М., Рашева, М., Матанова, В., Стоянова, К., Райчев, И. (2012) Невропсихология.Том3.Възrastова невропсихология. Ред. Райчев Р., М.Райчева. Глава II, III, VI, VII. София.
62. Симонска, М. (2004). Речева апраксия – същност и диагностика. Сп. Югозападни листи, ЮЗУ "Неофит Рилски, бр. 1, с. 125-133.
63. Симонска, М. (2006). Вземане на решение в логопедичната практика (decision-making process), сп. Югозападни листи, бр. 1, ЮЗУ "Неофит Рилски", с. 109-117.
64. Симонска, М. (2009). Използване на Международната класификация на функционирането, уврежданията и здравето (ICF) при неврологично базираните комуникативни нарушения. В сб. от VII Национална конференция на НСЛБ под ред. на Траянова, Д., Йосифова, Р., изд. Ромел, София, 27-36
65. Симонска, М. (2009). Международна класификация на функционирането, уврежданията и здравето (ICF): същност и перспективи, Сб. VII Национална конференция на НСЛБ: "Екипна работа при пациенти с моторни дефицити", под ред. на Траянова, Йосифова, изд. Ромел, с. 158-166, София
66. Симонска, М. (2011). Специфични особености на ранното заекване. УИ „Н. Рилски”, Благоевград.
67. Симонска, М. (2013). Диагностика на заекване в предучилищна възраст (методическо ръководство), БОН: Благоевград.
68. Симонска, М. (2013). Комуникативни нарушения при неврологични увреди в детска възраст, БОН: Благоевград.
69. Стамов, В. (2003). Функционална организация на говорната дейност, София.

70. Станчева-Попкостадинова, В., Лекова, А., Андреева, А. (2016) Стимулиране на играта при деца с увреждания. В:Национална научно-практическа конференция с международно участие „Промоцията на психично здраве – елемент от глобалната стратегия за обществено здраве”, Благоевград, с. 37-38, ISBN 978-954-00-0077-0
71. Технически документ на европейската стандартизационна служба (сеп 424) за ранни грижи при цепнатини на устната и небцето и национален веб базиран регистър на пациентите с вродени лицеви аномалии. WWW. DFA-BG.ORG.
72. Тодорова, Е. (2005). Диагностика на езиков дефицит при дислексия, София.
73. Тодорова, Е. (2007). Дислексия, Изд. НБУ.
74. Тодорова, Е. (2016). Дислексия- специфични нарушения на способността за учене, Изд. НБУ.
75. Тодорова, Ек. (2013). Специфични артикулационни нарушения през детството. НБУ, София.
76. Тодорова, Ек. (2018). Артикулационни нарушения. Ръководство за терапия. НБУ, София.
77. Ценова, Ц. (2001). Комуникативни нарушения в детска възраст, София.
78. Ценова, Ц. (2010). Говорна терапия. София, ПАЛ
79. Ценова, Ц. (2012). Логопедия: Описание, диагностика и терапия на комуникативните нарушения, София:ДиМакс.
80. Ценова, Ц. (2012). Нарушения в овладяването на писмения език. Изд. Веда-Словена – ЖГ.
81. Ценова, Ц. (2012). Основи на логопедията, София: УИ „Св. Климент Охридски“.
82. Шабалина, Т.И. (2002). Индивидуальные логопедические занятия по формированию фонетической стороны речи у детей с ринолалией, Дефектология, 2, с. 8.
83. Щерева, Е. (2012). Фонологично осъзнаване на децата – превенция на дислексия.
84. Якимова, Р. (2009). Нарушения на писмената реч – част 1. Практическо ръководство за корекция, Изд. Ромел.
85. Якимова, Р. (2009). Нарушения на четенето – част 1. Практическо ръководство за корекция, Изд. Ромел.
86. Янн, П. А. (2003). Воспитание и обучение глухого ребенка, Москва.
87. American Speech Hearing Association - ASHA (2007). Childhood Apraxia of Speech. Ad Hoc Committee on Apraxia of Speech in Children. <http://www.asha.org/policy/>
88. American Speech-Hearing Association (2018). <https://www.asha.org/>
89. An Zenhoff-Dinnessen, A., Wiskirska-Woznica, B., Newmann, U., Nawka, T. (2017). European manual of Medicine. Phoniatics – fundamentals – Voice Disorders – Disorders of Language, and Hearing Disorders. Springer, vol. 1
90. Andreeva, A., Celo, P., Vian, N. (2017). 6 Play in Children with Hearing Impairments. P. 94-101, In: Besio, S., Bulgarelli, D., Stancheva-Popkostadinova, V. (2017). Play development in children with disabilities. DE GRUYTER OPEN, ISBN (Online): 9783110522143
91. Andreeva, A., Eggers, K. (2017). Impact of Otitis Media on Perception of Words in Noise. 18th Student Conference of Faculty of Public Health, Health Care and Sport.
92. ASHA (2005). Evidence-based practice in communication disorders. <http://www.asha.org/members/deskref-journals/deskref/default>.
93. BEGINNINGS for Parents of Children Who Are Deaf or Hard-of-Hearing, Inc: www.ncbegin.org (2011)
94. Body, R., & McAllister, L. (2009). Ethics in speech and language therapy, Wiley & Blackwell.

95. Boothroyd, A. (2010). Adapting to Changed Hearing, *Journal of the American Academy of Audiology*/Volume 21, Number 9, 601-611.
96. [Brookshire, R.](#), & [McNeil, M.](#) (2014). *Introduction to Neurogenic Communication Disorders*. Elsevier Health Sciences.
97. Case, J. L. (2002). *Clinical management of voice disorders*. Austin, Texas: Pro-Ed.
98. Clark, J.G., & English, K. M. (2003). *Counseling in Audiologic Practice: Helping Patients and Families Adjust to Hearing Loss*.
99. CPOOL (2017). <https://cpool.eu/>
100. Crystal, D., & Varley, R. (2013). *Introduction to language pathology*, Fourth ed., London, Whurr Publ. Ltd.
101. Deem, F. G., & Miller, L. (2000). *Manual of Voice Therapy*. Pro-Ed.
102. Dionissieva K. (2018) Impact of New Technology on Early Intervention of Children with Hearing Disorders, In: *Proceedings of International Symposium «Specific Child Language Disorders: Issues of Diagnosis and Corrective-Developmental Influence»* by MESRF/MSPU/IALP, August 23-26, 2018, Moscow, „Logomag“ Press, pp. 137-140
103. Doskov, D., D. Doskova, D. Georgieva, & Frengov, Hr. (2012). Characteristics and Problems of the Infant Voice. *Bulgarian Journal of Communication Disorders*, vol. 6, number 6, pp. 55-63
- Hogan A. (2001) *Hearing Rehabilitation for Deafened Adults- a Psycho-Social Approach*. London:Whurr Publ. Ltd.
104. Duffy, J. (2013). *Motor-Speech Disorders: Substrates, Differential Diagnosis, and Management*, 3th ed., Missouri: Elsevier
105. Dysphagia Research Society (2014). <http://www.dysphagiaresearch.org/>
106. Eggeront, J. (2017). *Hearing Loss: Causes, Prevention, and Treatment*. Elsevier
107. Ekberg, O. (2012). *Dysphagia: Diagnosis and Treatment*. Springer Science & Business Media
108. Georgieva, D. (2006). Evidence-Based Practice in Stuttering in Bulgaria: First Steps. In: *Bulgarian Journal of Communication Disorders*, vol. 1, N. 1, pp. 55-65
109. Georgieva, D. (2010). Evidence-Based Practice in Stuttering Disorder in Bulgaria. In *Bulgarian Journal of Communication Disorders*, vol. 4, N 4, 18-28
110. Goldstein, S., Ozonoff, S. (2018). *Assessment of Autism Spectrum Disorder*. Second Edition. NY.
111. Groher, M., Crary, M. (2009). *Dysphagia: Clinical Management in Adults and Children*, Mosby
112. Hatras, D. (2005). *Language and Communication Difficulties*, Continuum.
113. Hedge, M. N. (1998). *Treatment procedures in communication disorders*, Third ed., Austin, Texas: Pro-ed.
114. Howard, S., & Lohmander, A. (2011). *Cleft palate speech assessment and Intervention*. Wiley-Blackwell.
115. <http://ala-bg.org/national-register-bg/>
116. Hull, R.H. (2002). *Aural rehabilitation: serving children and adults*, Fourth Edition, Thomson Learning, Inc.
117. Johnson, A., & Jacobson, B. (2007). *Medical Speech-Language Pathology. A practitioner's guide*. Second ed., Thieme.
118. Judy Duchan's. *A History of Speech-Language Pathology: Overview*. www.acsu.buffalo.edu
119. Kent, R. (2004). *The MIT Encyclopedia of Communication Disorders*, ed. by R. Kent, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.
120. La Point, L. & Stierwalt, J. (2018). *Aphasia and Related Neurogenic Language Disorders*, 5th ed., Thieme

121. LaPointe, L. (2011). *Aphasia and Related Neurogenic Language Disorders*, 4th ed., Thieme
122. Leith, W. R. (2002). *Clinical methods in communication disorders*, Third ed., Austin, Texas: Pro-ed.
123. Lollar, D.J., & Simeonsson, R.J. (2005). Diagnosis to function: classification for children and youths. *Developmental and Behavioral Pediatrics*, 26, 323-330.
124. McCracken, W. (1997). *Audiology and Education*, London: Whurr Publ.
125. Moller, K. T., & Starr, C. D. (1993). *Cleft palate: Interdisciplinary issues and treatment for clinicians by clinicians*. Pro-Ed.
126. [Murdoch, B.](#) (2013). *Acquired Speech and Language Disorders*. John Wiley & Sons.
127. Nicolosi, L., E. Harryman, & Kresheck, J. (2003). *Terminology of Communication Disorders: Speech- Language – Hearing*, 5th ed.
128. Niparko, J. F. (2000). *Cochlear implants principles& practices* (2000). Baltimore: Williams & Wilkins.
129. Orlikoff, R. F. et al. (2015). *Evaluating Research in Communication Disorders*. Seventh edition. Boston: Pearson.
130. Reilly, S., & Oates, J. (2003). *Evidence-Based Practice in Speech Pathology*, Wiley.
131. Rob, M. (2014). *INTRO: A Guide to Communication Science and Disorders*, 2nd ed., San Diego: Plural Publishing
132. Ruscello, D. (2008). *Treating Articulation and Phonological Disorders in Children*, Mosby, Elsevier.
133. Shipley, K., & McAfee, J. (2009). *Assessment in speech-Language Pathology: A Resource Manual*, 4th ed., Delmar Gengage Learning.
134. Shipley, K., & McAfee, J. (2016). *Assessment in Speech-Language Pathology: A Resource Manual*, 5th ed., Boston: Cengage Learning, pp 457-507
135. Shipley, K., & McAfee, J. (2016). *Assessment in Speech-Language Pathology: A Resource Manual*, 5th ed., Boston: Cengage Learning
136. Taylor-Goh, S. (2005). *Royal College of Speech & Language Therapists Clinical Guidelines* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315171548>
137. Tye-Murray, N. (2008). *Foundations of aural rehabilitation: children, adults, and their family members*, Third Edition, Delmar Cengage Learning
138. Üstün, T. B., Chatterji, S., Bickenbach, J., Kostanjsek, N., & Schneider, M. (2003). The International Classification of Functioning, Disability and Health: A new tool for understanding disability and health. *Disability and Rehabilitation*, 25, 565–571.
139. World Health Organization - WHO (2007). *International Classification on Functioning, Disability and Health (ICF)*. <http://www.who.int/classifications/icf/en/>
140. World Health Organization - WHO (2012). *International Classification on Functioning, Disability and Health (ICF)*. <http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

Конспектът е приет на заседание на катедра „Логопедия”, Протокол №г.

Ръководител катедра „Логопедия”:

.....

(.....)